

Gratia

Gratia nisi gratis est, non est gratia
"Om nåden inte är gratis, är det ingen nåd"
Augustinus

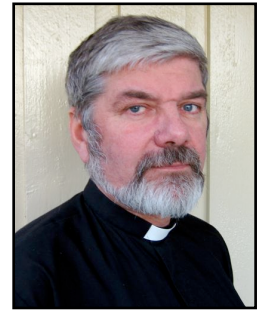
Kyrkblad – Evangelisk – lutherska bekännelsekyrkan
Kirkeblad – Den Evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Nr 4. 2007 årgang.11

"Jesu fødsel" – maleri fra Louvre i Paris. Foto: G.A.Hjorthaug

Immanuel, Gud med OSS

GRATIA

Utgis av Den Evangeliske Lutherske
Bekjennelseskirke
Ansv.red.Gunnar Edwardsson,
gedwardsson@telia.com
Red.sekr: Gunnar Hjorthaug
E-mail: gunnar.hjorthaug@tele2.no

Kirkestyret består av:
Asbjørn Hjorthaug, ordf./formann er
ansv.utgiver av Gratia,
Gunnar Edwardsson, (sekr./ sekr.)
Jan-Erik Andersson, kassör/kasserer
Tlf: 0431/430165,
Åke Malander.
Nils Svensson.
Kyrkostyrelsens adress: Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad, Tlf/fax: 69 92 11 32
Kyrkans bankgironr 5633-5136 För-
samlingar

S:t Matteus ev luth förs., Uppsala
Kh Åke Malander,
Karlsberg, Åkerlänna
S-740 30 Björklinge,
Tlf/fax 018/356140
ake.malander@telia.com

S:t Johannes ev luth förs., Yxenhult
Kh Gunnar Edwardsson,
Fågelsångsv.14
S-341 31 Ljungby,
Tlf/fax 0372/62952
gedwardsson@telia.com

S:t Andreas ev.luth förs., Skellefteå
Kh Gunnar Byström,
Skelleftehamnsv.182
S-932 35 Ursviken,
Tlf/fax 0910/35008
bystrom@torpet.ac

Den lutherske menighet, Knapstad
Mprest Asbjørn Hjorthaug
Rugdeveien.3 N-1823 Knapstad
Tlf/fax 69 92 11 32
asbj.hjorthaug@c2i.net

**For et barn er oss født, en sønn er oss gitt.
Herredømmet er på hans skulder, og hans navn
skal kalles Under, Rådgiver, Veldig Gud, Evig Far,
Fredsfyrste. Jes 9,6**

Her står vi overfor det Gamle Testamentets fineste julepreken.

"Et barn er oss født, en sønn er oss gitt"

Dette knytter direkte til Jes.7,14 om Immanueltegnet: *"Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, en jomfru skal bli med barn, hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanuel"*

Matteus forteller at Immanuel betyr "Gud med oss". Jesus er Gud; hos oss og for oss.

Barnet som blir født er Gud som er blitt ett med sitt folk, ja med hele menneskeslekten.

Immanuel er navnet på Jesus Kristus som er sann Gud og som kom til verden som menneske.

Johannes sier at: *"Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss."* Joh 1,14. Så er det lille barnet i krybben i Betlehem ingen ringere en Guds sønn. Han kom som vår frelser. *"En sønn er oss gitt"* sier Jesaja. Immanuel eller Jesus Kristus er en gave som Gud har gitt oss. Jesus kom uten at vi hadde fortjent det. Han kom for å frelse oss fra den evige død. Messias kommer ikke fra himmelen som engel i en menneskeskikkelse. Han fødes inn i slekten. Evangeliene presiserer nøye at han er av Davids hus og ætt. Jesus er en del av menneskeslekten, født inn i den av jomfru Maria. Han fødes som et menneskebarn, men samtidig er han Guds Sønn som gis oss som en himmelgave fra Gud selv. *"Er oss fød" og "er oss gitt"*. Denne gaven er gitt til oss, til deg og meg. Jesus kom for å frelse oss fra alle våre synder.

"Herredømmet er på hans skulder"

En konge bærer sin kongekappe som et tegn på at han virkelig er konge. *"Mitt rike er ikke av denne verden"* sier Jesus til Pilatus. Jesus er konge i Guds rike. Dette rike har han vunnet ved sin død og oppstandelse. Han seiret over døden, synden og Djevelen. Han bar alle våre synder opp på korset tre (1.Pet 2,24).

"Se der Guds lam, som bærer verdens synd!" (Joh 1,29) sier døperen Johannes i det han peker på Jesus. Han bar mine og dine synder bort fra Guds ansikt slik at de ikke lenger skal anklage oss. Ved troen på Jesus er jeg en med i dette nåderiket. Han har daglig omsorg for oss og trøster og oppmuntrer oss gjennom sitt ord og sakrament. Han bærer oss og hele sin kirke på sine skuldre. Han har omsorg for oss, han går i forbønn for oss, og han vokter over oss.

Barn skal ha navn. I Jes. 7,14 var det Maria som gav han navnet Immanuel, Gud med oss. I det ligger Jesu livsprogram. Men hans gjerning, hans person og vesen er så allsidig at det må uttrykkes med flere navn. Jesaia nevner her 5 navn som blir gitt han av folket; ”og hans navn skal kalles”:

”Under”

I noen oversettelser kan det stå ”underfull rådgiver”. Vi splitter det opp. Dette at Gud ble menneske- selve inkarnasjonen- er et under. Det stopper opp for vår fornuft at Gud selv – himmelens og jordens skaper, den allmektige - fornedrer seg slik og blir et lite barn og fødes som et menneske inn i verden. ”Men da tidens fylde kom, utsendte Gud sin Sønn, født av en kvinne, født under loven,”(Gal 4,4). Jomfru Maria er Jesu mor og Gud er Jesu far. Mange har protestert på jomfrufødselen, men vi bekjenner det hver søndag i trosbekjennelsen: ”Født av jomfru Maria”. Slik kom Gud til vår jord. Det største underet av alt var at han åpenbarte evangeliet for meg. Jeg har ikke fortjent det, men likevel får jeg tro på den Herre Jesus Kristus at han er min frelser akkurat slik jeg er akkurat nå.

”Rådgiver”

Til Jesus kan du komme med alt. Alle dine sorger og bekymringer, alle dine spørsmål og all din tvil. Han kjenner deg ut og inn. Han har skapt deg og formet deg og sier: ”Frykt ikke! Jeg har gjenløst deg, kalt deg ved navn, du er min.”(Jes 43,1) Han repeterer for deg hele tiden sine løfter. ”Be, så skal dere få. Let, så skal dere finne. Bank på, så skal det lukekes opp for dere.” Luk 11,9 ”Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!” Matt 11,28 Jesus sier om Maria som sitter ved hans føtter og lytter til hva han har å si at hun har valgt den gode del. Jesus er vår gode hyrde og rådgiver.

”Veldig Gud”

Det lille barnet er Gud! Han er himmelens og jordens skaper. Han er allmektig. Han har all makt i himmel og på jord. Han er vår far, og vi er hans barn. Han har lovet å være med deg alle dager inntil verdens ende. ”Vokt meg som din øyestien! Skjul meg under dine vingens skygge” Sal 17,8 ”I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.” Job 1,1 ”Og Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss. Og vi

så hans herlighet, en herlighet som den en enbåren Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet.” Job 1,14

”Evig far”

En underlig benevnelse på et barn. I omsorg for og kjærlighet til sitt folk er han som en far. Han er ikke en tyrann som hersker med vold over sitt folk. Han elsker oss som en far elsker sine barn. ”Som en far forbarmer seg over sine barn, forbarmer Herren seg over dem som frykter ham.” Sal 103,13. Jesus lærte oss å be ”Fader vår, du som er i himmelen” Han er i tillegg alltid vår far. Selv om vi skulle oppføre oss svært dårlig. Jesus har fortalt oss i lignelsen om den fortapte sønn at faren så etter barnet sitt hver dag. Slik ser også Gud etter

oss og lengter etter at vi skal komme til han og be om tilgivelse for alle våre synder. Jesus har vunnet oss en evig barnerett. Derfor ”evig far” med en evig fars kjærlighet.

”Fredsfyrste”

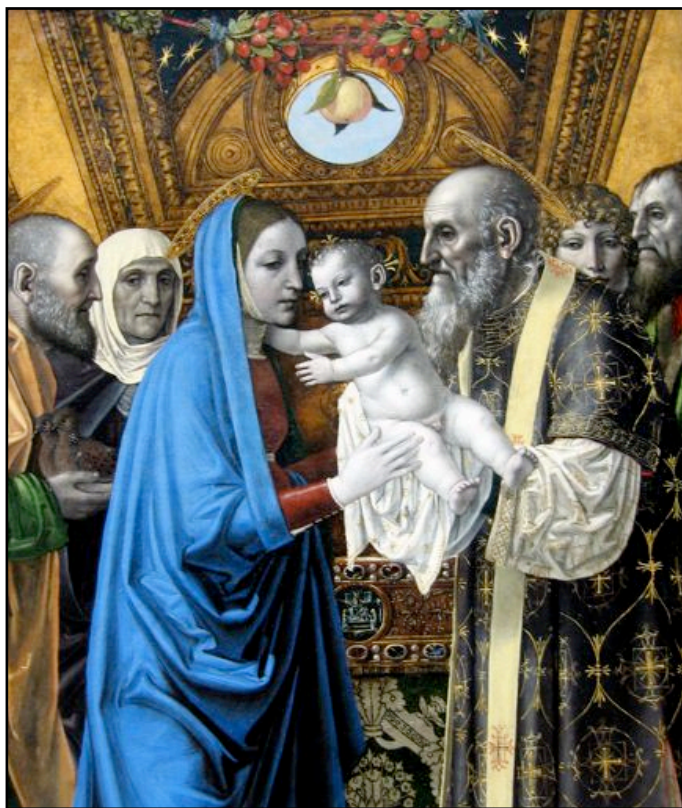
Allerede i 1. Mos. 49, 10 blir Messias betegnet som fredsfyrste. ”Kongespør skal ikke rike fra Juda, ikke herskerstav fra hans føtter, inntil fredsfyrsten kommer og folkene blir ham lydige.”

Det rike han skal opprette er et fredens rike. Her råder rettferdighet og fred. ”Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden, i mennesker Guds velbehag.” sang englene for hyrdene på Betlehemsmarken. Men Jesus poengterer at den freden han taler om, ikke er en fred som verden gir. Jesus har

fått til en fredspakt mellom oss og Gud. ”Men han ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom.” Jes 53,5. Synden er sonet og gjelden er betalt. ”Hvem vil anklage Guds utvalgte? Gud er den som rettferdiggjør.” Rom 8,33 Han er i sannhet vår fredsfyrste.

Dette er et fantastisk julebudskap. Ære være Gud i det høyeste! Jesaia har sett kongen der han ligger som et lite barn i krybben og hvis navn er ”Under”. Han er vis (rådgiver), han er mektig (veldig Gud), han er kjærlig (evig far) og hans mål er å skape fred. Slik er den kommende fredsfyrste, i hvis rike freden er uten ende. Vi kan med god grunn ønske hverandre en god og fredelig jul.

Asbjørn Hjorthaug

”Jesus hos Simeon i tempelet“ - Louvre i Paris. Foto: G.Hjorthaug

Vismennens visdom

När Jesus var född Betlehem i Judeen på kung Herodes tid, se, då kom det visa män från östländerna till Jerusalem och frågade: ”Var är den nyfödde judakonungen? Vi har sett hans stjärna i öster och kommer för att tillbedja honom.”

De vise männen - ”mágoi”?

Vilka var de vise männen, vari bestod deras visdom, varifrån kom de och vad var det för stjärna som förde dem till Juda land och till barnet?

Vi vet inte så mycket om dessa ”vise män”, de omtalas bara här, NT har inget mer att förtälja om dem. Den brokiga floran av senare kristna traditioner och legender, t.ex. att de skulle ha varit tre konungar, får vi naturligtvis lämna därhän. (Som ett kuriosum kan nämnas att Sveriges Tre Kronor har sitt ursprung i dessas tre kungakronor!) Matteus kallar dem ”mágoi” (en magos flera magoi), vilket kan betyda såväl vise män som magiker, trollkarlar. I Apg 13 har det helt klart den senare betydelsen, liksom det besläktade verbet i Apg 8, men lika klart torde vara att ordet inte betyder så hos Matteus.

Magoi var ursprungligen benämningen på en prästklass hos perserna i Persien men tycks ha fått en vidare betydelse av både drömtydare och stjärntydare, kunniga i stjärnhimlens hemligheter. Och man ägde redan i det gamla ¹Babylonien imponerande astronomiska kunskaper. Man bedrev noggranna observationer av stjärnors och planeters gång och rörelser, så att man kunde beräkna sol- och månförmörkelser, och man hade till och med upptäckt precessionen, dvs. jordaxelns långsamma rörelse i förhållande till stjärnorna, vilket gör att solen, som på de vise människors tid stod i Vädurens stjärnbild vid vårdagjämningen, idag står i Fiskarna vid samma tidpunkt. Men deras astronomi var naturligtvis i själva verket astrologi, föreställningen att skeendet på himlavalvet där ovan förutsäger och påverkar skeendet här nere på jorden. (Än idag verkar människor benägna att tro på sådant !)

Stjärnan et himlatecken

Vad är då att säga om den märkliga stjärnan? Här öppnar sig ett intressant perspektiv. Jesus var född på kung Herodes den stores tid. Herodes dog år 4 f.Kr. men levde åtminstone ett eller två år efter att Jesus var född, vilket framgår av hans befallning om barnamorden. Således måste Jesus vara

född senast år 5 f.Kr, förmodligen redan år 6 eller 7. (Vår tideräkning kom till först på 500-talet och fick s.a.s. fel begynnelseår.) Just år 7 f.Kr. inträffade något för dessa stjärntydare mycket intressant. Det året möttes Jupiter och Saturnus i Fiskarnas stjärnbild. Jupiter var maktens och världshärskarens planet, Saturnus varslade om historien och den yttersta tiden, och Fiskarnas stjärnbild hade av ålder satts i samband med Palestina och Juda land. Vad kunde då den konstellationen betyda, annat än att den yttersta tidens världshärskare var född i Palestina.

Prester fra Persia?

Dessa magoi kom österifrån, någonstans ifrån Tvåflodslandet eller Persien, där det sedan århundraden fanns judiska församlingar, varför judarnas Messiasförväntningar inte var något okänt. ”Mose har av ålder sina föreläsare i alla städer.” Tydde inte denna stjärnkonstellation på att den Konung som judarnas heliga skrifter talade om nu hade fötts. Så ligger det nära till hands att de tänkte – och däri hade de ju rätt. Det finns dock en svaghet i det nu sagda: de talar om en stjärna, inte om en stjärnkonstellation. Men vad säger att inte deras uttryck ”vi har sett hans stjärna” snarast torde ha innebörden: vi har sett det himlatecken som bådade hans födelse framträda. Dessutom var det inte så att ”stjärnan” ledde dem på vägen, som en gång eld- och molnstoden gick framför Israels barn genom öknen, utan deras tolkning av det himlafenomen de skådade sa dem att de skulle bege sig till judarnas huvudstad för att finna den nye konungen. Väl komna dit fick de emellertid erfa att inte mänsklig visdom utan den gudomliga uppenbarelse, profetens ord, var det som kunde leda dem rätt. De fick bege sig till det ringa Betlehem, och se, nu var stjärnan där igen och den ”gick före dem tills den stannade över där barnet var”. De fann ”den nyfödde judakonungen” men förstod nog inte att det var mer än så, att det var Konungarnas Konung och Herrarnas Herre de skådade i det lilla gossebarnet. De hade kommit till hela världens Frälsare, judarnas och hedningarnas Frälsare.

De vise männen mötte Jesus

Därmed är vi framme vid syftet och meningen med avsnittet om de vise männen. Detta står inte med i evangeliet endast som en liten extra detalj utan måste ses i det sammanhang som visar betydelsen av Jesu födelse, av att Ordet blev kött och tog sin boning ibland oss. När Jesus var född fick han redan samma natt uppbära änglarnas lovsång: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett gott behag." Och bara någon tid därefter tar han emot hyllningar och tillbedjan av personer från hednavärlden. En gång uttalades domen över det i synd fallna människosläktet; till följd av Jesu födelse uttalas ett annat budskap: frid och välbehag över samma släkte.

Det nya förbundets dag randas, då hedningarna ska komma till Sions berg och lära känna Herren. Nu har han kommit hit till världen och till oss människor, han om vilken Jesaja säger: "Ett skott av Isais rot, han som står upp för att regera över hedningarna, på honom ska hedningarna hoppas." Dessa främlingar, som kommer redan innan evangelium börjat predikas runt om i världen, kan vi se som hednafolkens förstlingsfrukt, en försmak av det kommande goda, liksom Israels barn redan i öknen fick smaka landets frukt, eller liksom vi redan här i tiden vid Herrens altare får smaka den himmelska måltiden.

Ett stjärnljus leda dem till Betlehem

Naturligtvis har man ifrågasatt den här berättelsens historicitet: händelserna är ju inte omnämnda i någon annan källa och den verkar ha en legendartad karaktär, t.ex. en stjärna som går före och stannar över ett hus. Visst, men att en händelse omtalas av ett enda vittne gör den väl varken mer eller mindre sann. Och Matteus avser inte att ge ett nyhetsreportage utan målar med några snabba penseldrag upp Jesu ställning i världen, hur "han kom till sitt eget och hans egna tog inte emot honom men åt alla som tog emot honom gav han makt att bli Gud barn." Vad det beträffar att stjärnan gick

före dem och stannade över en bestämd plats, så kanske det bara är ett allmänt uttryck för det faktum stjärnor och månen tycks följa en om man är ute och går i mörkret och tycks stanna när man själv stannar. (Tänker jag nu inte alldeles galet så torde man väl, om man fram på höstkanten går från Jerusalem söderut mot Betlehem, ha Fiskarna ganska högt på himlen framför sig. Men färdades de verkligen på natten?) Det finns dock ett annat, och som jag själv ser det, bättre försök till förklaring.

Anta att det var planetkonjunktionen i Fiskarna som sa dem att de borde resa till Palestina för att se och hylla den nyfödde judakonungen. Till Jerusalem var det nog inte svårt att komma, men hur skulle de ta sig till Betlehem och där hitta rätt hus? Nu var det kanske så att Herren sände en ängel att som ett stjärnljus leda dem – till Världens Ljus.

"Motet med Jesus" - Louvre i Paris. Foto: G.Hjørthaug

Profetordet leda dem till Nådens Krubba.

Till sist kan man göra en jämförelse som ger ytterligare en poäng, åtminstone för oss lutheraner. Deras visdom kombinerad med vad de hört av judarna kan sägas vara en form av den naturliga Gudskunskapen och den ledde dem en bit på vägen, men den förde dem till Lagens huvudstad, till Hagar som lever med sina barn i trälldom. För att komma vidare fick de ett ord ur den uppenbarade Gudskunskapen, och det ordet från Herrens profet ledde dem osvikligt till Betlehem och till Nådens Krubba.

Åke Malander

Johannes döparen - "nasir"

Johannes döparen var Jesu vägröjare. Hans far var prästen Sakarias. Hans mor Elisabet och Jesu mor Maria var släkt med varandra. Under förberedelsen för sin gärning drog han sig undan till öknen och levde på gräshoppor och vildhonung, inte heller drack han vin. En tidig kristen författare, Epifanius, kallar honom därför "nasir".

Klädd i kamelhår förkunnade Johannes vid Jordan: "Omvänd er! Guds rike är nära", dvs. frälsningen tid hade kommit! Johannes predikan var sträng: Bekänn era synder och avsäg er dem i dopet! Han var inte rädd att förebrå kung Herodes Antipas för äktenskapsbrott, trots att det ledde till hans egen död (Mark 6:14-29). Den judiske historieskribaren Josefus menar att Herodes var rädd för att Johannes inflytande över folket kunde leda till uppror. Alltsedan fynden av texterna i Qumran, en "klosterrörelse" med centrum nordväst om Döda Havet, har man ställt sig frågan om Johannes hörde till denna rörelse: hans stränga livsstil, förkunnelsen om den kommande domen och bruket av reningsbad tycks vara gemensamma nämnare. Men Johannes förekommer ingenstans i texterna från Qumran, och där upptog man bara väl prövade kandidater, medan Johannes ju vände sig till alla. Han fordrade inte heller något bestämt yttre levnadssätt: till och med tullindrivare och soldater tilläts fortsätta i sin tjänst, bara de inte pressade pengar av folk (Luk 3:10-14).

Johannes predikan väckte oro: Menade han sig kanske själv vara Messias? Man sände till honom budbärare från Jerusalem med den frågan. Han svarade att han inte var Messias, och inte heller den Eliás som man föreställde sig eller Profeten som skulle komma - utan helt enkelt "rösten av en som ropar i öknen: 'Bana väg för Herren'" (Joh 1:19-24). Men Johannes var en profet som förkunnade den kommande Messias. Det visste det högre prästerskapet och fariséernas skriftlärda, när de vägrade svara på Jesu fråga om Johannes' dop: "De överlade med varandra: "Om vi svarar: från himmelen, så frågar han: varför trodde ni honom då inte?, eller skulle vi svara: från människor" - men det tordes de inte för folket, eftersom alla var övertygade om att Johannes var en profet (Mark 11:31-32). Vad säger Jesus om dessa andliga ledare? Han säger: "Allt folket som hörde honom, också tullindrivarna, gav Gud rätt och lät döpa sig med Johannes dop. Men fariséerna och de lagkunniga gjorde om intet Guds frälsningsplan ifråga om dem själva och lät inte döpa sig av Johannes (Luk 7:29-30).

Johannes visste inte att Jesus var Messias förrän vid hans dop. Det var nödvändigt att Jesus döptes med ett dop avsett

för syndare, eftersom han - den syndfrie - gick in under människosläktets synd för att sona den. Nu kunde Johannes peka på honom och säga: "Se där är Guds lamm som tar bort världens synder" (Joh 1:29). När Johannes sedan i fängelset fick höra om Jesu under, närmast uppväckandet av änkans son i Nain (Luk 7:11-13) - då sände han sina lärjungar med frågan: "Är du den som skall komma eller skall vi vänta på någon annan?" Jesus svarar indirekt "ja", genom att visa till de tecken som hör till den messianska tiden: "Blinda ser, halta går, spetälska blir rena, döva hör, döda uppstår och för fattiga förkunnas evangelium" (Matt 11:1-16, jfr Jes 35: 5-6). På så sätt visade Johannes sina lärjungar till Jesus.

Tydligen fortsatte doparrörelsen kring Johannes efter hans död, men inte enligt Guds plan. Så berättas det i Apg 19:1-7 att Paulus i Efesus mer än tjugo år efter Johannes' död träffade på lärjungar som hade blivit döpta med Johannes' dop, men ändå aldrig hört talas om den helige Ande. Johannes' dop var ett dop till Jesus Kristus, förklarar Paulus: "Johannes döpte med omvändelsens dop och sade till folket att tro på den som kom efter honom, det vill säga på Jesus" (Apg 19:4). Att äga tron på Jesus utan den helige Ande är ju omöjligt.

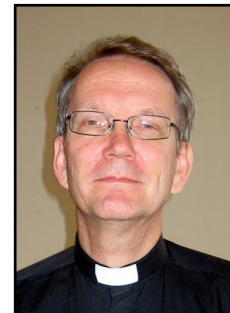

"Johannes" - Louvre i Paris.
Foto: G.Hjorthaug

Det finns de som menar att Johannes' dop inte gav Guds nåd och förlåtelse. Josefus, från sin judiska horisont, uppfattade Johannes' dop som en bekräftelse på att människan gjort sig fri från synden: "detta dop kan behaga Gud endast så länge det sker till rening av kroppen, men inte till soning för synden, ty själen måste innan dess ha blivit fri från synden genom ett rättfärdigt liv", menade han (Judisk historia 18:5,2). Detta strider mot vad Jesus säger om fariséerna och de lagkloka, nämligen att de förkastade Guds plan ifråga som sig själv när de inte lät döpa sig av Johannes. Nej, människans eget beslut att ställa sig under Guds vilja göra och sin själ fri från synden hjälper henne inte. Bara Gud kan tvätta bort synden.

Mats Eskhult

”JAG ÄR världens ljus”

”Den som följer mig skall inte vandra i mörkret utan skall ha livets ljus.”

De orden säger Jesus i Joh 8: 12. Ljus och mörker är tema som går igenom hela Skriften. Och Jesus använder det på olika ställen och bibeln visar på olika ställen vilket ljus han är..

Men låt oss börja med Mörkret, för med denna metafor beskrivs vår situation i bibeln (Efes 6: 12), vi människor som lever i världen. Vårt liv är inte upplyst av något ljus, mer än solens ljus om dagen och månens några nätter. För i våra liv härskar inte ljuset. Där härskar inte sanningen.

Vi tror emellertid ofta på mänsklig upplysning att forskning eller idéer i tiden ska rädda mänskligheten. Eller att omfattande miljömedvetande, omfattande politiska åtgärder ska kunna ändra vår situation i världen, skapa hopp och tro på framtiden.

Men varje människa lever ju sitt liv, varje människa lever sina dagar, månader och år, och ingen mänskliga undgår döden. Finns det något ljus i människans liv, sådant hon lever det i världen? Och finns det detta inför döden? Ett stort och avslöjande problem i västerlandet är det ökande antalet depressioner som inte minst drabbar människor när det står klart att livet är på väg att fly. Är det inte just avsaknaden av ljuset och avsaknaden av insikt i den kristna tron som orsakar detta?

Vår tillvaro sådan den är kan ha många ljuspunkter, men ingen som kan råda bot på det verkliga mörkret. Det är i denna situation bibelns ord kommer till oss och säger att ett *”ljus ska skina över dem som sitter i mörker och dödsugga”* (Luk 1: 79)

Det ljuset måste således vara sådant att de skänker i ljus i det största mörker och inför döden. Detta ljus är Jesus och om honom heter det i Johannesevangeliets första kapitel:

”I honom var liv och livet var människorna ljus. Och ljuset lyser i mörkret och mörkret har inte övervunnit det.” Vilka sällsamma ord!

Han, Jesus, har livet! Han ÄR livet! Och det är detta liv som är ljuset, det vill säga hoppet, räddningen, frälsningen för oss. Ett liv som inte döden kan rå på! Så är detta ljus och liv det enda som kan övervinna dödens kompakta mörker, och vara vår räddning. Nu heter det vidare om Jesus:

”Det sanna ljuset, som ger ljus åt alla människor, skulle nu komma i världen.”

Med Jesu kommer alltså ljuset till oss, för meningen med att han kom i världen, att han föddes, led, dog och uppstod var ju att rädda oss alla från fördömelse, död och mörker till salighet, ljus och liv i evighet.

Och lägg märke till hur detta skedde och hur det sker:

”Han kom till sitt eget, och hans egna tog inte emot honom. Men åt alla som tog emot honom gav han rätt att bli Guds barn, åt dem som tror på hans namn. De är inte födda av blod eller av köttets vilja eller av någon mans vilja utan av Gud.” (Joh 1:10)

Ja, han kommer för att ge ljus till oss alla, ge oss hopp, liv och frälsning. Och att ta emot honom och att ta emot detta han kommer med, det är att tro på hans namn, tro att han är Jesus, frälsaren, tro att han är det verkliga ljuset för oss alla. Inte

tro att det är bara ett sken eller en vacker story, utan i stället en realitet, en verklighet med syndernas förlåtelse och evigt liv. Det understryker evangelisten till sist med dessa ord:

”Vi såg hans härlighet, en härlighet som den Enfödde bar av Fadern, och han var full av nåd och sanning” (Joh 1:14)

Gunnar Edwardsson

Änglarna dom finns

Änglarna är sändebud, som ordet ängel egentligen betyder. Vi möter i Bibeln flera av Guds änglar till och med med namn. Från 1 Mosebok intill Johannes Uppenbarelse framträder änglarna som Guds sändebud.

Änglarna är sändebud, som ordet ängel egentligen betyder. Vi möter i Bibeln flera av Guds änglar till och med med namn. Från 1 Mosebok intill Johannes Uppenbarelse framträder änglarna som Guds sändebud.

Vi hör om Mikael och om Gabriel, som står inför Gud. Han är den som uppenbarar att Kristus skall födas och han talar till jungfru Maria och förebådar henne vad som ska hända, att hon ska föda Guds Son och ge honom namnet Emanuel, det betyder Gud med oss. Det är då hon svarar och säger:

"Jag är Herrens tjänarinna, ske mig såsom du har sagt."

I Juldagens evangelium hör vi om hur hela änglaskaran lovsjunger Jesu födelse för herdarna på marken. Ängelen som talar till dem säger:

"Frukta inte, se jag bådare er en stor glädje som ska vederfaras allt folket. Ty i dag är en frälsare född åt er i Davids stad och han är Messias Herren."

Änglarna förkunnade också Jesu uppståndelse och säger då till kvinnorna vid graven:

"Han är inte här ty han är uppstånden". De visar sig också vid Jesu himmelfärd och förkunnar för lärjungarna att såsom de sett honom fara upp till himmelen, så ska han också komma tillbaka på himmelens skyar.

Så finns änglarna med från början och intill slutet i Bibeln och särskilt är de med i de viktiga händelserna i Nya testamentet. Och i bibelns sista bok betygar de med ord och lovsång Guds mäktiga gärningar.

Av det grekiska ordet "ängelos", har vi ordet ängel, som betyder budbärare, och därav har vi också ordet för budskap. En budbärare har ju ett budskap.

Berniniengel på Ponte Sant'Angelo - Roma Foto: G.Hjorthaug

Av ordet angelos kommer ordet för budskap "angelia" och när det är som i Bibeln ett gott budskap heter det evangelia eller ev-angelion, evangelium. Överallt ser vi att Änglarna hör samman med det goda budskapet i Bibeln. De förkunnar det, de bekräftar det, de lovsjunger det.

Änglarna är Himmelens härskare 1 Kon 22: 19. De kallas måntusen heliga 5 Mos 33: 2, Hebr 12: 22. De bevarar oss på vår vandring 1 Mos 24: 7, 40, Jes 63:9 och Apg 27: 23-24. I Uppenbarelseboken heter det:

"Och jag såg och jag hörde en röst av många änglar omkring tronen och varelserna och de äldste och deras antal var tio tusen gånger tio tusen och tusen gånger tusen. De sade med hög röst: Lammet som är slaktat är värdigt att ta emot kraft och rikedom och vishet och styrka och ära och härlighet och välsignelse... De fyra varelserna sade Amen. Och de äldste föll ned och tillbad"

Gunnar Edwardsson